

Sundhedsstyrelsen
Center for Forebyggelse
Islands Brygge 67
DK-2300 København S

T +45 7222 7400
F +45 7222 7411
M [sst@sst.dk](mailto:ssst@sst.dk)
W www.sst.dk

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Dato: 13. oktober 2010
Sagsbeh.: JBL/SHH
Sags nr.: 7-304-20/28

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har den 7. oktober 2010 stillet følgende spørgsmål nr. 19 (Alm. del) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).

Spørgsmål nr. 19:

"Er ministeren og Sundhedsstyrelsen i forbindelse med den kommende nye bekendtgørelse om svømmebade og vandkvalitet bekendt med vedlagte artikler, herunder de citerede konklusioner, og vil ministeren kommentere artiklerne? Vil ministeren i forlængelse heraf oplyse, hvilket indtryk artiklerne gør på ministeren?"

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet nedenstående udtalelse fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

"Sundhedsstyrelsen har haft meget kort tid til at vurdere de vedlagte artikler og har indenfor dette tidsrum ikke haft mulighed for at fremskaffe dem alle. Der henvises i spørgsmålet til følgende artikler:

1. Occup Environ Med 2003 60: 385-394
2. Environ Health Perspect 2006 114:1567-1573
3. Water Research 2005, 39: 4494-4502
4. Environ Health Perspect 2004, 112:1768-1771
5. Int. J. Hyg. Environ.-Health 2008, 211:367-373
6. Environ Health Perspect 2009, 117:500-507
7. Journal of Physical Education, Recreation & Dance Nov/Dec 2004, 75, 9 (Ikke modtaget endnu).

På denne baggrund kan styrelsen udtale følgende:

I 2003 og senere i 2006 har forskere fra Belgien offentliggjort undersøgelser, som kunne tyde på, at børn, der opholdt sig i svømmebade desinficeret med klor, havde en øget risiko for at udvikle astma (1,2). Endvidere at der var tegn på en ændret funktion af visse celler i lungevævet (1,3). Der har efterfølgende været international opmærksomhed på en mulig risiko for astma ved ophold i svømmebade desinficeret med klor eller anden form for kemisk desinfektion af vandet.

En svensk undersøgelse i Umeå (4) viste således tegn på, at børn som kom i svømmebade havde indirekte tegn på en ændret funktion i bestemte lungeceller, men betydningen heraf kendes ikke med sikkerhed.

En tysk undersøgelse (3) har i 2005 beskrevet indholdet af mulige toksiske og kræftfremkaldende stoffer i desinficeret badevand, men den sygdomsmæssige betydning kendes ikke.

En anden tysk undersøgelse (5), hvor der anvendtes lavere klortilsætning end i Danmark, kunne ikke genfinde en øget risiko for astma blandt børn som benyttede svømmehaller, men fandt en øget risiko for infektioner hos børnene, der benyttede svømmehal

Disse undersøgelser er imidlertid lavet enten på baggrund af oplysninger (spørgeskemaundersøgelser) om aktuelle forhold eller om forhold, der ligger tilbage i tiden - eller har karakter af endnu ikke afsluttet celleforskning. I en enkelt undersøgelse (5) er sygdomsforløb dog registreret fremadrettet, hvorimod ophold i svømmebade er registreret bagudrettet.

Der blev derfor i 2007 afholdt en workshop i Belgien for at få udformet fælles internationale retningslinjer for, hvordan forskningen på dette område kunne udformes/forbedres. I et efterfølgende udarbejdet review peger en række internationale forskere i den forbindelse på flere vigtige faktorer(6):

Der efterlystes fremadrettede undersøgelser, fordi de eksisterende undersøgelser er foretaget på forhold, der er aktuelle eller på forhold, der ligger tilbage i tiden, hvilket indebærer en række begrænsninger for validiteten af informationerne. Sådanne undersøgelser kan nemlig ikke i tilstrækkelig grad vurdere årsags-virkningsforhold, men er i princippet alene hypotesegenererende. Spørgsmålene må vurderes i langtids-opfølgende undersøgelser af en gruppe, hvis man med sikkerhed vil kunne sige noget om årsags-virkningsforhold.

Derudover skal man løbende kunne vurdere kvantiteten af den eksponering man udsættes for ved ophold i svømmebade, og der skal være enighed om hvilke stoffer der i det hele taget er relevante at tage i betragtning i undersøgelserne.

Endelig er det altid problematisk, hvordan man i befolkningsundersøgelser stiller astmadiagnosen.

Betydningen for astma eller andre sygdomme der ses som følge af børns ophold i svømmebade med klor desinficeret vand, er derfor fortsat ikke afklaret, men der er fra international side forskningsmæssig opmærksomhed på området.

Sammenfattende er Sundhedsstyrelsens vurdering på denne baggrund derfor følgende:

Svømning i svømmebade har stor betydning for folkesundheden, men det er fortsat meget vigtigt at være opmærksom på de mulige skadevirkninger, der er ved badning i svømmebade desinficeret med klor.

Derfor er grænseværdierne for klor også sat så lavt, at man fortsat kan opretholde en tilstrækkelig god hygiejne, samtidig med at man har sikkerhed for, at brugerne ikke mere end højst nødvendigt udsættes for klors/ klorforbindelsers også negative effekter (herunder irritation af slimhinderne).

Klor tilsættes badevandet for at forebygge infektioner, men der skal på den anden side ikke tilsættes mere klor end højst nødvendigt. Det er i den forbindelse ligeledes vigtigt at gøre opmærksom på betydningen af de badendes personlige hygiejne.

De danske grænser for klor tager udgangspunkt i WHO's guidelines og er sammenlignelige med de grænser, en lang række af lande, som Danmark normalt sammenligner sig med, har fastsat. Sundhedsstyrelsen følger forskningen på området, herunder også forskningen i relation til astma. Hvis nye forskningsresultater viser, at de fastsatte klorniveauer ud fra en samlet vurdering af folkesundheden, bør ligge lavere, eller der udvikles andre mindre sundhedsskadelige desinfektionsmidler, vil styrelsen naturligvis gøre de involverede aktører opmærksom herpå.”

Med venlig hilsen

Bertel Haarder / Steen Hartvig Hansen